

[H. C. Andersen.]

de grundlæggende Fag for al videre Udvikling, og jeg er derfor, som sagt, betænkelig ved at stryge dem som obligatoriske Fag. I hvert Tilfælde er det mit Ønske, at disse Fag stadig væk bør være stærkt fremme paa Undervisningsplanen for disse Skoler, og der synes at være saa meget desto mere Grund til at forde det, som Erhvervene, der tager de unge i Lære, stadig klager over, at Kundskaberne i disse Fag er for ringe. I Forslaget er Fagtvangen saa godt som ophævet. Et enkelt Skoleraad udtaler sin Glæde over det og motiverer sin Glæde med, at naar Læreren, der i Regelen er den samme i Aften- og Ungdomsskolen som i Børneskolen, ikke har kunnet lære de paagældende disse Fag i Børneskolen, saa nytter det ikke, at Eleverne prøver paa at fortsætte Undervisningen i disse Fag efter Konfirmationsalderen. Jeg skal ikke fordybe mig i Betragtninger over dette mærkelige Standpunkt, men kun sige, at det er almindelig kendt, at der findes mange Børn, uhyre mange Børn endda, hos hvem Forstaaelsen og Interessen først i den senere, noget mere modne Alder kaldes til Live. Jeg indrømmer, at de i Cirkulærudkastet nævnte Fag er udviklende og nødvendige, men jeg nærer, som nævnt, nogen Frygt for at aabne Adgang til at stryge Elementærfagene. Det er et Spørgsmaal, jeg ogsaa finder maa gøres til Genstand for nærmere Drøftelse i Udvalget. For øvrigt aabnes der her Adgang til, at Skoler, som gør Undervisning i kvindelig Husgerning til Hovedfag, kan faa Tilskud, naar Øvelse i Dansk og Regning knyttes til Faget. Dette vil, saa vidt jeg kan se, betyde, at de Kursus, som f. Eks. Landboforeningerne mange Steder Landet over har sat i Gang, kan faa Tilskud, naar de ordnes lovmæssigt. Det har jeg intet imod, men jeg finder alligevel, at ogsaa dette Spørgsmaal maa gøres til Genstand for nærmere Drøftelse i et Udvalg.

At Husflidsskoler kan faa Del i det Tilskud, Loven giver Ret til, uden at man stiller den Betingelse, at Dansk og Regning skal følge med i Undervisningen, udtaler jeg min Tilfredshed med. Det vil nemlig være ganske umuligt og ugørligt at knytte disse Fag, Dansk og Regning, til Undervisningen i Husflidsskolerne af den simple Grund, at de Lokaler, hvori Undervisningen i Husflid foregaar, ikke egner sig til Undervisning i saadanne Fag som Dansk og Regning. Jeg kunde derfor ønske, at man i Loven fik indsat en udtrykkelig Bestemmelse om, at Husflidsskoler kunde komme

ind under Lovens Bestemmelser, hvad Tilskud angaar, uden at man behøvede at stille Fordring om Undervisning i Dansk og Regning som Bifag. At man til Sløjd og Gymnastik knytter Fordringen om Dansk og Regning, finder jeg derimod naturligt og rigtigt.

Jeg skal derefter vende mig til § 3, som angaar Honorarerne. Forhen har Betalingen for Aftenskole- og for Ungdomsskoleundervisning ikke været ens. Den højtærede Undervisningsminister har gjort Rede for dette Forhold, og jeg skal ikke komme dybt ind derpaa, men kun sige, at jeg finder det rigtigt, at Honoraret bliver ens for de to Skoleformer af den ganske simple Grund, at begge Skoleformer arbejder med det samme Formaal, mod det samme Maal og i alt væsentligt paa samme Maade. Mod den i § 3 nævnte Betaling har jeg intet at indvende. Jeg finder, at den er af en saadan Størrelse, at man meget vel kan vente et godt Arbejde for den Betaling, der ydes. Hver Time i den almindelige Aften- og Ungdomsskole honoreres med 2,90 Kr., og det maa stadig erindres, at Lokale, Renholdelse, Lys og Varme er Læreren ganske uvedkommende. Jeg tror da heller ikke, at nogen Lærer i disse Skoler finder Betalingen for ringe.

Fordelingen af Beløbene mellem Stat og Skolefond kan heller ikke give Anledning til nævneværdig Kritik. Thi naar Staten udreder 1 Kr. 65 Ø. pr. Undervisningstime og Skolefonden 75 Ø., vil det sige, at det Beløb, som skal udredes af Skolefond og Stat, bliver væsentligt det samme som i Øjeblikket. Jeg kan billige, at Tilskuddet efter Stykke 2 i § 3 forhøjes, eventuelt fordobles, men jeg har peget paa, at Udgifterne kan blive ret betydelige, hvis der i større Tal oprettes Skoler med Husholdning som Hovedfag. Her er et Forhold at drøfte i et Udvalg, og at Loven optages til Revision senest om 5 Aar, nødvendiggøres ganske simpelt af denne Paragraf.

Lovforslaget i dets Helhed har jo Ungdommens Udvikling og Oplæring for Øje, og jeg vil gerne gentage, at mit Parti vil medvirke til at gennemføre det; men af mine Udtalelser vil det være fremgaaet, at vi finder en kort Udvalgsbehandling paakrævet. Jeg skal senere tillade mig at foreslaa et Udvalg nedsat.

H. P. Jensen: Det foreliggende Lovforslag er ikke alene ønskeligt, men i høj Grad paa krævet. Forholdene har nemlig hidtil været meget vanskelige for Aftenskolerne at arbejde under. Jeg skal af-